

Міжнародне гуманітарне право

анотований бібліографічний список
2020. – Вип. 14 (11 - 20 травня). – 46 с.
(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

Книги, статті з наукових періодичних і продовжуваних видань

1. Звіт за результатами спільного моніторингу КПВВ «Каланчак» та «Чонгар» [Електронний ресурс] / Укр. Гельсін. спілка з прав людини. – Електрон. дані. – [Київ], 2020. – [8 с.]. – Режим доступу: https://helsinki.org.ua/wp-content/uploads/2020/04/Zvit-po-spil-nomu-monitorynhovomu-vizytu-na-KPVV-berezen-2020_1.pdf. – Назва з екрана.

Зазначено, що 5, 6 та 11 березня 2020 року працівники Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим та Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України, спільно з представниками громадських організацій УГСПЛ та “КРИМСОС” провели спільні робочі моніторингові візити на контрольні пункти в’їзду/виїзду “Каланчак” та “Чонгар” відповідно, з метою оцінювання функціонування ЦНАПів та сервісної зони КПВВ. Результати моніторингу зібрано у цьому Звіті.

2. Звіт національної системи моніторингу ситуації з внутрішньо переміщеними особами [Електронний ресурс] / Бюро у справах населення, біженців та міграції Держдепартаменту США ; М-во соц. політики України ; М-во у справах ветеранів, тимчасово окупов. територій та внутр. переміщ. осіб ; Міжнар. орг. з міграції (МОМ). – Електрон. дані. – [Київ], 2019. – [64 с.]. – Режим доступу:

http://iom.org.ua/sites/default/files/nms_round_15_ukr_screen.pdf. – Назва з екрана. Звіт містить наступні розділи: характеристика ВПО та їхніх господарств (члени домогосподарств ВПО, статеві-вікова структура, ВПО з інвалідністю, освіта); зайнятість ВПО (рівень зайнятості, рівень безробіття); добробут ВПО (засоби для існування, умови проживання та

види житла, житлові програми, призупинення соціальних виплат, безпека середовища та інфраструктури, торгівля людьми та трудова експлуатація); доступ до соціальних послуг; мобільність ВПО (переміщення, наміри повернутися, наміри виїхати за кордон, відвідування місць проживання до переміщення, інтеграція в місцеві громади (рівень інтеграції, дискримінація); виборчі права; ВПО, які повернулися на території, неконтрольовані урядом (характеристики ВПО, які повернулися на ТНКУ, та їхніх домогосподарств, зайнятість, засоби до існування, причини повернення, візити на ТКУ, плани на наступні три місяці).

Статті з періодичних видань

3. **Алексеева И. В ОРДЛО пригрозили Украине обострением на фронте: в сеть попало видео [Электронный ресурс] / Ирина Алексеева // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 20 мая. – Электрон. данные. Повідомлено, що після останнього засідання Тристоронньої контактної групи (ТКГ) з питань Донбасу, ватажки так званих «ДНР» і «ЛНР» Пушилін і Пасічник зажадали прямого діалогу з Києвом без посередництва Росії. При цьому вони «сміливо» заявили, що в разі відмови готові застосувати силу. Про погрози ватажка «ЛНР» Пасічника розповів у своєму відео журналіст Денис Казанський. Він стверджує, що такі погрози Пасічник став висловлювати після того, як в засіданні ТКГ стали брати участь переселенці, які дійсно представляють Донбас, а всі так звані «керівники республіки» вже мають російські паспорти. Вони, як громадяни іншої держави, не мають права диктувати Україні свої умови. За прикладом Пасічника виступив і ватажок так званої «ДНР» Денис Пушилін, який нібито віддав наказ негайно привести армію найманців «ДНР» в бойову готовність, як повідомляють російські ЗМІ з посиланням на його заяву. Обидва ватажка звинувачують Україну в загостренні на фронті. При цьому не згадується, скільки разів військові формування бойовиків, які входять у 8-му армію ЗС РФ, порушують режим припинення вогню, застосовуючи озброєння, заборонене Мінськими**

домовленостями. Текст: <https://fakty.ua/344378-v-ordlo-prigrozili-ukraine-obostreniem-na-fronte-v-set-popalo-video>

4. **Алексеева И. В ЦИК сделали важное заявление о подготовке местных выборов в ОРДЛО** [Электронный ресурс] / Ирина Алексеева // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 11 мая. – Электрон. данные. *Як зазначив для «Радіо свобода» голова Центральної виборчої комісії (ЦВК) Олег Діденко, незважаючи на заяви Президента В. Зеленського про бажання провести місцеві вибори по всій території України, включаючи окупований Донбас, у ЦВК не знають, скільки знадобиться часу для підготовки виборів на території, контрольованій проросійськими бойовиками. За його словами, зараз практично неможливо говорити про часові рамки, поки немає контролю над окупованими частинами Донецької і Луганської областей, і поки не надано оцінку фактичного стану справ там. О. Діденко наголосив, що, перш ніж говорити про вибори на окупованому Донбасі, потрібно, щоб ці території повернулися під контроль України і там запрацювали українські органи влади.* Текст: <https://fakty.ua/343411-v-cik-sdelali-vazhnoe-zayavlenie-o-podgotovke-mestnyh-vyborov-v-ordlo>

5. **Алексеева И. Дно зарастает травой: в сети показали удручающие фото Тайганского водохранилища в Крыму** [Электронный ресурс] / Ирина Алексеева// Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 17 мая. – Электрон. данные. *Йдеться про погіршення ситуації з прісною водою в окупованому Криму, пов'язаної зі зменшенням води в річках і озерах через кліматичні умови. Як пише в блозі на «Крим Реалії» Зарема Сеїтаблаєва, Тайганське водосховище, що забезпечувало частину півострова водою, стоїть напівсухе. За її словами, російська влада Криму стверджує, що загальні ресурси поверхневих і підземних джерел Криму достатні для питного і господарсько-побутового водопостачання, але визнає, що на сільське господарство води немає. Блогерка посилається на кримчан із різних куточків півострова, які повідомляють, що вода «йде» з колодязів, висихають ставки, пересихають невеликі кримські річки. Експерти*

вважають, якщо Україна почне подавати воду в окупований Крим, про що останнім часом заговорили в президентській фракції «Слуга народу», це означатиме визнання анексії півострова і відмову повертати його під українську юрисдикцію. Текст: <https://fakty.ua/343998-dno-zarastaet-travoj-v-seti-pokazali-udruchayucshie-foto-tajganskogo-vodohranilicsha-v-krymu>

6. **Алексеева И. Пристайко рассказал о плане «Б» по Донбассу** [Электронный ресурс] / Ирина Алексеева // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 11 мая. – Электрон. данные. *Подано тези інтерв'ю виданню «DW» віце-прем'єр-міністра України з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Вадима Пристайка. Він повідомив, якщо Україні до кінця року не вдасться повернути окуповані території Донбасу, то влада введе в дію так званий план «Б». Пристайко зазначив, що Мінські домовленості, які тривають протягом уже шести років, зжили себе. Їх потрібно міняти і пропонувати інші шляхи вирішення конфлікту на Сході України. Зокрема, мова йде про введення на територію Донбасу миротворчої місії ООН. Раніше такий формат уже пропонувався як Україною, так і Росією. За словами Пристайка, крім плану «Б», існує ще й план «С», але це вже довгострокова перспектива й він буде введений, якщо Росія заблокує пропозицію щодо миротворців.* Текст: <https://fakty.ua/343418-pristajko-rasskazal-o-plane-b-po-donbassu>

7. **Алексеева И. Распространяли фейки и призывали к свержению власти: СБУ задержала группу хакеров-сепаратистов** [Электронный ресурс] / Ирина Алексеева // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 12 мая. – Электрон. данные. *Повідомлено, що кіберспеціалісти СБУ припинили діяльність групи інтернет-агітаторів, які за вказівкою російських кураторів поширювали в мережі публічні заклики до зміни кордонів і повалення влади в Україні. Раніше СБУ викрила групу, яка закликала ігнорувати введений в Україні карантин. Як зазначено, слідство встановило, що двоє жителів Хмельницька та Івано-Франківська адміністрували в соціальних мережах спільноти сепаратистського спрямування. Зловмисники*

діяли під прикриттям української SMM-структури. В інтернеті вони поширювали фейки про карантин у зв'язку з COVID-19, матеріали, що дискредитують органи державної влади, а також закликали до протестів, насильницького повалення конституційного ладу, просували ідеї федералізації України. Указано, що в результаті обшуків правоохоронці вилучили комп'ютерне обладнання та мобільні пристрої, на яких є докази шкоди, заподіяної інформаційній безпеці держави. Текст: <https://fakty.ua/343454-rasprostranyali-fejki-i-prizyvali-k-sverzheniyu-vlasti-sbu-zaderzhala-gruppu-hakerov-separatistov-foto>

8. **Алексеева И. Украина срочно созывает заседание по Донбассу** [Электронный ресурс] / Ирина Алексеева // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 20 мая. – Электрон. данные. Як повідомив віце-прем'єр-міністр - міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій, перший заступник голови делегації України в Тресторонній контактній групі (ТКГ) Олексій Резніков, у зв'язку із загостренням ситуації на Донбасі, Україна ініціювала термінове засідання підгрупи з безпеки ТКГ. Нагадано, що так звана «влада» ОРДЛО звинуватила українську сторону в посиленні обстрілів на фронті. Київ назвав такі заяви безпідставними. Резніков зазначив, що у зв'язку з ситуацією, що склалася, глава української делегації в ТКГ Леонід Кучма звернувся до спеціального представника чинного голови ОБСЄ в ТКГ пані Хайді Грау з проханням проінформувати представника делегації РФ Бориса Гризлова про ініціативу невідкладного проведення засідання групи ТКГ з безпеки. Текст: <https://fakty.ua/344384-ukraina-srochno-sozyvaet-zasedanie-po-donbassu>

9. **Алексеева И. Украинским школьникам покажут специальный урок о геноциде крымскотатарского народа** [Электронный ресурс] / Ирина Алексеева// Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 17 мая. – Электрон. данные. Повідомлено, що 18 травня, в рамках проекту «Всеукраїнська школа онлайн» для учнів середніх і старших класів покажуть спеціальний урок, присвячений Дню пам'яті жертв геноциду

кримськотатарського народу. Зазначено, що в уроці візьмуть участь заступник постійного представника Президента України в АР Крим Таміла Ташева, кінорежисер і сценарист Наріман Алієв, головний редактор онлайн-видання «Українська правда» Севгіль Мусаєва і народна артистка України Джамала. За повідомленням Міністерства з питань реінтеграції окупованих територій, у ніч з 17 на 18 травня на будівлі Офісу Президента України покажуть відео-інсталяцію про злочини радянської влади і сьогодишньої Росії проти кримських татар. Указано, що в Міністерстві закликали 17 травня долучитися і до заклику Меджлісу кримськотатарського народу і підняти кримськотатарський прапор з траурною стрічкою, а о 21:00 запалити вогник пам'яті у своєму вікні. Нагадано, що о третій годині ранку 18 травня 1944 року почалася насильницька депортація кримськотатарського народу з Криму. Текст: <https://fakty.ua/344009-ukrainskim-shkolnikam-pokazhut-specialnyj-urok-o-genocide-krymskotatarskogo-naroda>

10. **Бадрак В. Оборонний потенціал країни: як його розвинути** [Електронний ресурс] / Валентин Бадрак // Дзеркало тижня. – 2020. – 3 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що у світі стрімко змінюються методи та форми ведення війн, тому Україні слід підготуватися. Проаналізовано ключові можливості нації в організації оптимальної протидії та успішного опору противникові, який переважає Україну силою. Наголошено, що головна сучасна проблема України – не в тому, що нічого не робиться, а в тому, що робиться все занадто повільно.* Текст: https://dt.ua/internal/oboronniy-potencial-krayini-yak-yogo-rozvinuti-346501_.html

11. **Бадрак В. Уход Путина не поможет: как Украине строить отношения с агрессивным соседом** [Електронний ресурс] / Валентин Бадрак ; беседовал Михаил Сергушев // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 19 мая. – Электрон. данные. *Подано матеріали інтерв'ю із військовим експертом, директором Центру досліджень армії конверсії та роззброєння Валентином Бадраком. Він, зокрема, наголосив, що потужна армія є реальним*

інститутом стримування країни-агресора Росії, яка зосередила свої війська вздовж нашого кордону. Експерт продовжив: «Ніяка дипломатія не матиме глобального успіху, якщо вона не спирається на фундамент потужних збройних сил, які є реальним інститутом стримування. ... Агресор повинен знати, що зробивши спробу розв'язати війну, його втрати будуть настільки величезними, що йому краще відмовитися від своїх задумів». В. Бадрак роз'яснив, чому Путін, привітавши 9 травня народ України, не згадав українського Президента. Він відзначив, що це «ціла інформаційна операція. У Росії свідомо розділяють народ і владу. «Забувши» згадати керівництво нашої країни у своєму привітанні, Путін наче наголошує на неспроможності української влади». Відповідаючи на запитання «Чи Зеленський як президент не влаштовує Путіна?» експерт зазначив: «І так і ні. З одного боку, український Президент продовжує озвучувати плани щодо зближення з НАТО і Європою, що Путіну зовсім не подобається. Але Зеленський може частково влаштовувати Путіна як політик, який бажає миру та готовий в принципі йти на поступки Кремлю, якщо це йому дозволить суспільство. Велика проблема, що Зеленський практично не звертає уваги на розвиток оборонного потенціалу, доручаючи це іншим. І через це виходить ситуація, яка цілком вигідна Кремлю». Текст: <https://fakty.ua/344120-uhod-putina-ne-pomozhet-kak-ukraine-stroit-otnosheniya-s-agressivnym-sosedom>

12. **Бадрак Д. Марш на місці** [Електронний ресурс] / Дмитро Бадрак // День. – 2020. – 14 трав. (№ 88). – Електрон. дані. Йдеться про необхідність законодавчого ухвалення Верховною Радою України (ВР України) функцій і завдань територіальної оборони країни (ТрО), як і меж повноважень місцевих адміністрацій у формуванні та розвитку «своїх загонів». Зазначено, що перший проект Закону з'явився ще в 2015 р. Акцентовано увагу на тому, що саме добровольчі батальйони, а по суті — наспіх сформовані підрозділи ТрО, зупинили російського ворога. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/marsh-na-misci>

13. **Бескид О. Депортація кримських татар = геноцид** / Олекса Бескид // Уряд. кур'єр. – 2020. – 15 трав. (№ 90). – С. 2. *Йдеться про масове примусове виселення з Криму 18 травня 1944 року відповідно до підписаної Сталіном постанови Державного комітету оборони № 5859с представників корінного народу - кримських татар. Зазначено, що Постановою Верховної Ради України (ВР України) № 792-VIII від 12 листопада 2015 року депортацію кримських татар 1944 року визнано геноцидом, а 18 травня відзначають День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу. Актом геноциду визнали депортацію кримських татар 1944 року деякі європейські країни, зокрема, Латвія та Литва. Державне підприємство "Кримський дім", що здійснює діяльність у підпорядкуванні Міністерства культури та інформаційної політики України, в 2019 році, до 75 роковин депортації, оголосило про збирання свідчень кримських татар, виселених із Криму 18 травня 1944 року.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/deportaciya-krimskih-tatar-genocid/>

14. **Верховна Рада підтримала продовження санкцій щодо РФ** [Електронний ресурс] // Lexinform. Юрид. новини України : [веб-сайт]. – 2020. – 14 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що Верховна Рада України ухвалила Постанову «Про схвалення пропозицій щодо продовження строку застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (проект Постанови № 3319). У зв'язку з тривалою збройною агресією Російської Федерації проти України, сприянням і фінансуванням нею терористичної діяльності в Україні, що призвело до порушення територіальної цілісності України, прав і свобод її громадян, тимчасової окупації частини її суверенної території, численних людських жертв, реальних та потенційних загроз національним інтересам, безпеці і суверенітету, Верховна Рада схвалила та внесла на розгляд Ради національної безпеки і оборони України пропозицію щодо: продовження строку застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), відповідно до Рішення Ради національної

безпеки і оборони від 28 квітня 2017 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» (з наступними змінами), що було введено в дію Указом Президента України від 15 травня 2017 року № 133/2017. Текст:

<https://lexinform.com.ua/zakonodavstvo/verhovna-rada-pidtrymala-prodovzhennya-sanktsij-shhodo-rf/>

15. **Відбулося перше засідання ТКГ за участі оновленої української делегації** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2020. – 15 трав. (№ 81). – Електрон. дані. *Йдеться про засідання в режимі відеоконференції Тристоронньої контактної групи (ТКГ), на якому Україну представляла оновлена делегація, сформована указом Президента України. Як зазначено в повідомленні на сайті Офісу Президента України, Україна наголошує на важливості виконання домовленостей лідерів "Нормандської четвірки", досягнутих під час саміту в Парижі, особливо щодо безпекових вимог та дотримання сталого режиму тиші. Також українська делегація акцентувала увагу на взаємному звільненні утримуваних осіб у форматі "всіх на всіх", визначеному в межах Нормандської зустрічі 9 грудня 2019 року. Обговорено питання щодо проведення виборів на тимчасово окупованих територіях та щодо відновлення в окремих районах Донецької та Луганської областей України оподаткування та системи розрахунків у межах українського правового поля. Українська сторона відзначила, що вибори зможуть відбутися відповідно до Конституції та законодавства України та на основі критеріїв ОБСЄ і виключно після отримання Україною контролю над кордоном. Також члени української делегації вкотре виключили можливість закріплення в Конституції України особливого статусу ОРДЛО.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/330867>

16. **Володимир Зеленський: "Ми будемо відповідати, але перші стріляти ми не будемо"** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2020. – 20 трав. (№ 82). – Електрон. дані. *Подано заяву Президента України Володимира Зеленського щодо ситуації на Донбасі під час прес-конференції з*

нагоди першої річниці своєї діяльності на посаді глави держави. Володимир Зеленський наголосив, що українська армія ніколи не порушувала Мінських домовленостей, та зауважив, що "якщо по нас стріляють – ми будемо відповідати, але перші стріляти ми не будемо". Глава держави висловився за продовження перемовин у Мінському форматі і зазначив, що Росія, яка одна має вплив на бойовиків, повинна примусити їх припинити вчиняти провокації та порушувати раніше досягнуті домовленості. Також Президент України зазначив, що на тимчасово окупованих територіях України приховують реальну інформацію про хворих на коронавірус, а окупаційна влада відмовилася від запропонованої Україною гуманітарної допомоги місцевим мешканцям. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/331023>

17. Гал І. Зеленский рассказал, что делать с Крымом [Электронный ресурс] / Ирина Гал // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 20 мая. – Электрон. данные. Зазначено, що Президент України Володимир Зеленський, відповідаючи на прес-конференції 20 травня на питання про те, на яких майданчиках керівництво країни буде обговорювати кримське питання, заявив, що про Крим він говорить з усіма партнерами. Зеленський зазначив, що «Україна домовляється про ситуацію по Криму з усіма європейцями». Він додав, що всі розуміють - санкційна політика по відношенню до Росії пов'язана з анексованим півостровом. У той же час він уточнив, що «деякі європейські країни» прив'язали зняття санкцій до вирішення питання з Донбасом. Президент наголосив: «І США, і Канада, і більшість країн Євросоюзу, включаючи Німеччину і Францію ... Завжди я піднімаю це питання. І всі вони розуміють, що поки Крим не повернеться, санкції не будуть зняті. Поки це - єдиний спосіб, де ми говоримо про Крим». Текст: <https://fakty.ua/344346-zelenskij-rasskazal-chto-delat-s-krymom>

18. Гал І. Не замерзли, так сгорят: путинские пропагандисты выдали новую «сенсацию» о судьбе украинцев [Электронный ресурс] / Иринга Гал // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 14 мая. – Электрон. данные. Повідомлено, що в Росії, де не один раз влаштовували «газові війни» проти

України і постійно лякали, що наша країна замерзне без російського «блакитного» палива, придумали нову страшилку про «зникнення» українців. Зазначено, що про це написав Центр «Миротворець», який опублікував «скрін» заголовка на одному з кремлівських новинних агентств: «Протягом шести років, не дочекавшись, коли Україна замерзне без російського газу, пропагандисти вирішили змінити платівку. Тепер ті, хто в Росії виживе після коронавірусу, чекатимуть, коли ми зникнемо через глобальне потепління». Текст: <https://fakty.ua/343718-ne-zamerzli-tak-sgoryat-putinskie-propagandisty-vydali-novuyu-sensaciyu-o-sudbe-ukraincev>

19. Гал І. Не называют по именам: стало известно о показательном отношении россиян к переговорщикам в Минске от ОРДЛО [Электронный ресурс] / Ирина Гал // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 18 мая. – Электрон. данные. Подано коментарі першого заступника голови делегації України в Тресторонній контактній групі, віце-прем'єр-міністра України Олексія Резнікова, який зазначив, що навіть Росія не визнає «суб'єктність» ОРДЛО. Він зазначив, що представники Російської Федерації навіть в Мінському процесі називають своїх «запрошених» за назвами двох міст: кажуть «Донецьк» і «Луганськ». При цьому, за його словами, в тексті Мінських угод згадується про «представників окремих районів Донецької та Луганської областей». Віце-прем'єр-міністр розповів, що під час розмов з російськими представниками на переговорах в кулуарах неодноразово чув, як вони говорять про «наших підопічних». О. Резніков додав: «Тобто вони ставляться до представників ОРДЛО як до своїх підопічних, причому зі зневагою. Хто господар і начальник, а хто підлеглий - там очевидно». Текст: <https://fakty.ua/344077-ne-nazyvayut-po-imenam-stalo-izvestno-o-pokazatelnom-otnoshenii-rossiyan-k-peregovorcschikam-v-minske-ot-ordlo>

20. Гал І. Оккупанты требуют выдать освобожденного по обмену Бекирова для судилища в Крыму [Электронный ресурс] / Ирина Гал // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 19 мая. – Электрон. данные. Йдеться про те, що в анексованому Криму захотіли доставити до суду

кримськотатарського активіста Едема Бекірова, якого передали українській владі в рамках обміну в вересні 2019 року. Нагадано, що його затримали взимку 2018 року на в'їзді в Крим, куди Едем Бекіров їхав до 78-річної матері та родичів, звинуватили в нібито придбанні, зберіганні і носінні боєприпасів і вибухових речовин, а потім і заарештували. Як повідомили в організації «Кримська солідарність», 19 травня в суді тривав розгляд справи Бекірова, яку раніше призупинили. І ось тепер суддя Сергій Деменок ухвалив доставити кримського татарина в суд примусово, незважаючи на подані захистом документи про те, що він вже зареєстрований не в Сімферополі, а в Новоолексіївці, проходить лікування і є групі ризику у зв'язку із епідемією.

Текст: <https://fakty.ua/344226-okkupanty-trebuyut-vydat-osvobozhdenного-po-obmenu-bekirova-dlya-sudilicsha-v-krymu>

21. **Гал І. Парламент ради женщин переименовал День защитника Украины** [Электронный ресурс] / Ирина Гал // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 19 мая. – Электрон. данные. Повідомлено, що на пленарному засіданні Верховної Ради 19 травня народні депутати України, відмовившись скасувати результати голосування за «антиколомойський» закон, взяли за основу проект Закону про перейменування Дня захисника України, який з 2014 року відзначається 14 жовтня. Так, парламентарії підтримали пропозицію змінити назву «День захисника України» на «День захисників України», оскільки перша назва в повному обсязі передає його суть - адже країну від агресора захищають не тільки чоловіки, але і жінки. Нагадано, що у 2018 році п'ятий Президент України Петро Порошенко підписав Закон, згідно з яким чоловіки і жінки отримали рівні права в армії.

Текст: <https://fakty.ua/344229-parlament-radi-zhencshin-pereimenoval-den-zacshitnika-ukrainy>

22. **Гал І. Рада сняла с рассмотрения законопроект Зеленского о двойном гражданстве** [Электронный ресурс] / Ирина Гал // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 19 мая. – Электрон. данные. Повідомлено, що народні депутати України на засіданні 19 травня зняли з розгляду президентський

проект Закону про подвійне громадянство. За словами народного депутата України Ірини Геращенко, цей документ порушує Конституцію і легалізує російські паспорти. Також, за її словами, знятий з розгляду і проект Закону про кримінальну відповідальність військового керівництва. Текст: <https://fakty.ua/344208-rada-snyala-s-rassmotreniya-zakonoproekt-zelenskogo-o-dvojnomo-grazhdanstve>

23. Гал І. Россия и Германия провели переговоры по Донбассу без участия Украины: выяснились детали [Электронный ресурс] / Иринга Гал // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 14 мая. – Электрон. данные. *Повідомлено, що Україна знала про двосторонні переговори щодо Донбасу в Берліні, в яких взяв участь заступник голови адміністрації російського Президента Володимира Путіна Дмитро Козак, якому влада Німеччини дала дозвіл на в'їзд, незважаючи на те, що він знаходиться в санкційних списках. Наведено коментарі міністра закордонних справ України Дмитра Кулеби стосовно переговорів, на яких не була представлена українська сторона. Глава українського зовнішньополітичного відомства заявив, що Козака запросили на переговори в Берлін через відсутність прогресу у виконанні Мінських угод. Також це було пов'язано з новими ініціативами України, зокрема, що стосуються підвищення рівня представництва в Тристоронній контактній групі. Він зазначив: «Очевидно, що справа зрушиться з місця, якщо буде конструктивна взаємність з боку Росії. Тому і знадобилася берлінська зустріч». Текст: <https://fakty.ua/343722-rossiya-i-germaniya-proveli-peregovory-po-donbassu-bez-uchastiya-ukrainy-vyyasnilis-detali>*

24. Гал І. У Зеленского прокомментировали скандальное интервью Поклонской украинскому журналисту [Электронный ресурс] / Ирина Гал // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 12 мая. – Электрон. данные. *Подано коментарі постійного представника Президента України в Автономній Республіці Крим Антона Кориневича стосовно спілкування Наталії Поклонської з журналістом Дмитром Гордоном. Представник Президента зазначив, що єдиними інтерв'ю, які можуть давати такі люди,*

як «екс-генпрокурор Криму» Наталія Поклонська, якій в Україні інкримінують, зокрема, державну зраду, повинні бути показання свідків у рамках відповідних кримінальних проваджень. За його словами, люди, які своїми діями сприяли окупації частини території України, не можуть вважатися голосами кримчан, оскільки вони спотворюють факти. У свою чергу, глава Меджлісу кримськотатарського народу, народний депутат України 3 – 5-го та 8-го скликань Верховної Ради Рефат Чубаров зазначив, що Поклонська, перебуваючи в абсолютній недосяжності від українського правосуддя, отримала можливість брехати і говорити дурниці на всю Україну, проти якої скоїла військові злочини. Текст: <https://fakty.ua/343479-u-zelenskogo-prokommentirovali-skandalnoe-intervyu-poklonskoj-ukrainskomu-zhurnalistu>

25. Гонгадзе М. На Западе обеспокоены стагнацией реформ в Украине, вместо новых лиц возвращаются старые, — Мирослава Гонгадзе [Электронный ресурс] / Мирослава Гонгадзе ; беседу вела Ольга Бесперстова // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 15 мая. – Электрон. данные. Подано матеріали інтерв'ю з головою української служби «Голосу Америки» Мирославою Гонгадзе, яка розповіла, яка зараз обстановка в цій наддержаві, які прогнози дають економісти і вчені-вірусологи, які відносини України і США на сучасному етапі тощо. Вона, зокрема, зупинилась на призначенні послом в Україну Кіта Дейтона, відзначивши, що «для україно-американських відносин однозначно добре, що тепер буде постійний представник високого рангу, який користується довірою американської адміністрації. І в Україні, і в США сподіваються, що Дейтон зможе працювати ефективно». Відповідаючи на запитання, чи зможе К. Дейтон реально вплинути на боротьбу з корупцією в Україні, М. Гонгадзе зазначила: «Не зовсім правильно пов'язувати боротьбу з корупцією з призначенням конкретного американського посла. Що можна сказати точно, так це те, що питання боротьби з корупцією стоїть на порядку денному у відносинах Україна - США. Про це постійно говорять. Боротьба з корупцією - одне з

найважливіших умов американської підтримки України. Тому, вважають експерти, Дейтон буде стежити за цією темою. Хоча зрозуміло, що йому буде потрібно її більше вивчати, більше спілкуватися з експертами, тому що він все-таки був зосереджений на військовій сфері. Тут дуже часто повторюють, що Україна веде дві війни: одну на східному фронті, другу - з корупцією. Так що і в подальшому ці два питання точно будуть у фокусі уваги американської політики». М. Гонгадзе акцентувала увагу на питанні щодо підтримки США суверенітету та територіальної цілісності України. Вона наголосила, що «незважаючи на те, представник якої партії займає Білий дім, в Конгресі завжди була і є двопартійна підтримка України. І республіканці, і демократи майже стовідсотково, за кількома дрібними винятками, дотримуються цієї позиції. Дуже важливим аргументом є те, що Україна є сусідом з Росією, яка веде війну проти неї». М. Гонгадзе також окреслила позицію Держдепартаменту США щодо заяви керівника Офісу Президента України Андрія Єрмака стосовно місцевих виборів на окупованій території Донбасу. Так, у Держдепартаменті вважають, що «вибори абсолютно нереальні і неможливі, поки Україна не отримає повний контроль над кордоном і російські війська і найманці не покинуть територію Донбасу». М. Гонгадзе зауважила, що «Єрмак теж заявив, що вибори можуть відбутися лише при дотриманні всіх норм безпеки, однак виникає логічне запитання: як це зробити». Вона також наголосила: «Американська адміністрація підтримує прагнення знайти мирний вихід з цієї ситуації і вітає зусилля української влади, зокрема, в Мінську. Але тут завжди роблять акцент на тому, що не Україна повинна йти на поступки, а саме Росія повинна виконати зобов'язання, які вона на себе взяла, підписавши домовленості». Текст: <https://fakty.ua/343754-na-zapade-obespokoeny-stagnaciej-reform-v-ukraine-vmesto-novyh-lic-vozvraschayutsya-starye---miroslava-gongadze>

26. Горбач В. Про хронічне «недолікування» [Електронний ресурс] / Володимир Горбач; спілкувалася Аліса Поліщук // День. – 2020. – 14 трав.

(№ 88). – Електрон. дані. Подано матеріали розмови із Володимиром Горбачем, політичним аналітиком Інституту Євро-Атлантичного співробітництва. Основна тема бесіди - онлайн-зустрічі на рівні міністрів закордонних справ країн «Нормандської четвірки». Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/podrobyci/pro-hronichne-nedolikuvannya>

27. **Горелов С. Боевики обвинили ВСУ во взрыве склада боеприпасов, в результате которого пострадали 15 человек** [Электронный ресурс] / Сергей Горелов // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 15 мая. – Электрон. данные. *За повідомленням Головного управління розвідки Міністерства оборони України, 7 травня в Саханці вибухнув склад боеприпасів окупантів, у результаті чого загинув один російський найманець, шість бойовиків отримали важкі поранення; осколки поранили також вісьмох цивільних осіб. Зазначено, що хоча вибух стався через порушення правил безпеки, російські пропагандисти поширюють фейкові повідомлення, що причиною вибуху нібито став артобстріл з боку підрозділів Об'єднаних сил. Наголошено, що цією брехнею окупанти намагаються приховати справжні причини вибуху і не допустити зростання невдоволення місцевих жителів.* Текст: <https://fakty.ua/343870-boeviki-obvinili-vsu-vo-vzryve-sklada-boepripasov-v-rezultate-kotorogo-postradali-15-chelovek>

28. **Горелов С. Еще три года без ростВ: в Украине продлили санкции против российских компаний** [Электронный ресурс] / Сергей Горелов // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 15 мая. – Электрон. данные. *Повідомлено, що 14 травня, Рада національної безпеки і оборони України (РНБО) продовжила санкції проти російських компаній: двох телеканалів і конструкторського бюро. Відповідно до інформації сайту Президента України, РНБО на три роки продовжила дію санкцій щодо ВАТ «НТВ-Плюс», АТ «Перший канал» і АТ «Конструкторське бюро «Панорама». Зокрема українські провайдери зобов'язані заблокувати доступ до інтернет-ресурсів російських інформаційних компаній, що потрапили до списку санкцій. Забороняється також купувати програмні продукти «Панорами».* Текст:

<https://fakty.ua/343886-ecshe-tri-goda-bez-rostv-v-ukraine-prodlili-sankcii-protiv-rossijskih-kompanij>

29. **Горелов С. Зеленский просит Раду рассмотреть закон о двойном гражданстве: нардепы указали на тревожный момент** [Электронный ресурс] / Сергей Горелов // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 18 мая. – Электрон. данные. *Указано, що Президент Володимир Зеленський попросив Верховну Раду України (ВР України) розглянути законопроект № 2590 про подвійне громадянство. Як зазначив Перший заступник Голови Верховної Ради Руслан Стефанчук, «... ініціатива Президента об'єднати 65 мільйонів українців знаходить своє втілення частково в даному законопроекті, [який] напрацьовувався разом зі Світовим конгресом українців діаспорськими організаціями». Наведено коментарі колишньої заступниці секретаря РНБО України, депутата Верховної Ради 8-го скликання Вікторії Сюмар, яка наголосила, що «...законопроект про громадянство ... фактично узаконює подвійне громадянство. У тому числі і російські паспорти, видані в ОРДЛО ... (тобто, дає можливість всім з російськими паспортами голосувати на виборах в Україні і навіть обиратися до Верховної Ради). Про проблему з російськими паспортами зазначила і народний депутат від фракції «Європейська Солідарність» Ірина Геращенко. Вона зазначила, що «на цьому тижні в порядку денному стоїть закон про громадянство, який, по суті, легалізує російські паспорти. Нагадаємо, що саме з незаконною паспортизацією Криму почалася його анексія. Нагадаємо, що Путін пачками роздає російські паспорти на Донбасі».* Текст: <https://fakty.ua/344083-zelenskiy-prosit-radu-rassmotret-zakon-o-dvojnomy-grazhdanstve-nardepy-ukazali-na-trevozhnyj-moment>

30. **Горелов С. Зеленский снял санкции с внучки Муссолини и участников псевдовыборов в ОРДЛО** [Электронный ресурс] / Сергей Горелов // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 15 мая. – Электрон. данные. *Повідомлено, що 14 травня Рада національної безпеки і оборони України (РНБО) ухвалила рішення щодо санкцій стосовно осіб і компаній, які*

пов'язані з агресією РФ проти України. Зазначено, що санкції були продовжені, але Президент Володимир Зеленський своїм Указом № 184 від 14 травня зняв обмеження з экс-депутата Європейського парламенту Алессандри Муссоліні (внучки диктатора Італії Беніто Муссоліні), яка була «спостерігачем» на так званих виборах в ОРДЛО. Санкції зняті ще з п'ятьох учасників фейкових виборів. Крім того, зі списку санкцій виключені громадяни РФ: экс-власник московського футбольного клубу «Динамо» бізнесмен Олексій Федоричев, засновник IT-компанії Lucky Labs Сергій Токарев, бізнесмен Карен Григорян. Текст: <https://fakty.ua/343867-zelenskij-snyal-sankcii-s-vnuchki-mussolini-i-uchastnikov-psevdovyborov-v-ordlo>

31. **Горелов С. Ключевого фигуранта дела о катастрофе МН17 пытаются изолировать в Донецке, — СМИ** [Электронный ресурс] / Сергей Горелов // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 14 мая. – Электрон. данные. Повідомлено, що на початку квітня в Донецьку заарештували Леоніда Харченка, який входить до числа чотирьох обвинувачених у справі про катастрофу малайзійського «Боїнга» МН17 в 2014 році, яку зараз розглядає суд в Нідерландах. Як повідомляє Бі-бі-сі, 11 березня колишнього військового розвідника «ДНР» затримала влада «ДНР», причому за зовсім іншою кримінальною справою. А 8 травня арешт Леоніда Харченка продовжили ще на два місяці. Наразі його тримають у СІЗО Мін'юсту «ДНР» в Донецьку. Військові товариші Харченко вважають, що колишнього розвідника хочуть «ізолювати», а також, що його «в такий жорсткий спосіб охороняють». Текст: <https://fakty.ua/343743-klyuchevogo-figuranta-dela-o-katastrofe-mn17-pytayutsya-izolirovat-v-donecke-smi>

32. **Горелов С. Нардепы провалили голосование за документ о победе над нацизмом и агрессии России** [Электронный ресурс] / Сергей Горелов // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 13 мая. – Электрон. данные. Повідомлено, що Верховна Рада України (ВР України) на позачерговому засіданні 13 травня не ухвалила проект постанови № 3431 - заяву до 75-ої річниці завершення Другої світової війни в Європі. У тексті звернення

зазначалося, що Друга світова війна почалася через змову тоталітарних режимів. Також пропонувалося засудити РФ за спробу присвоєння спільної перемоги у Другій світовій війні, «особливо з метою цинічного виправдання своєї нинішньої агресивної політики». У тексті було і нагадування, що в 2014 році вперше після закінчення Другої світової війни країна Європи [РФ], яка є членом ООН, окупувала частину території іншої держави. Проект підтримали 200-ми голосами, з 226 необхідних. За документ проголосували опозиційні фракції і групи (за винятком «ОПЗЖ»), фракція «Слуга народу» дала 128 голосів. Відзначено, що коли стали відомі результати голосування, депутати проросійської фракції «ОПЗЖ» і деякі інші нардепи, в тому числі Максим Бужанський, влаштували овації. Текст: <https://fakty.ua/343618-nardepy-provalili-golosovanie-za-dokument-o-pobede-nad-nacizmom-i-agressii-rossii>

33. **Данилюк А. Если Зеленский и Ко начнут подковерные игры с Путиным, Кремль их легко переиграет, — Александр Данилюк** [Электронный ресурс] / Александр Данилюк ; беседу вела Ольга Бесперстова // Fakty.ua : [веб-сайт]. — 2020. — 16 мая. — Электрон. данные. Подано матеріали заключної частини інтерв'ю (ч. 1 див. : Fakty.ua. — 2020. — 12 трав. ; ч. 2 див. : Fakty.ua. — 2020. — 14 трав.) з колишнім заступником глави Адміністрації Президента П. Порошенка, экс-міністром фінансів, радником з міжнародної політики і економіки кандидата в президенти В. Зеленського, экс-секретарем Ради національної безпеки і оборони Олександром Данилюком, де мова йде про енергетичну безпеку і ситуацію на Донбасі. Аналізуючи питання врегулювання конфлікту на Донбасі, О. Данилюк наголосив, що обіцянки Володимира Зеленського про мир на Донбасі і слова керівника Офісу Президента про «план Б» натякають на існування якихось домовленостей з Росією. Тому суспільству важливо знати, що це за домовленості. А команді Президента не варто забувати про підступність Кремля. Експерт наголосив: «Якщо наша влада перейде "червоні лінії" і почне «підкилимні» ігри з Російською Федерацією, Кремль її переграс

однозначно, просто на раз-два, тому що росіяни в цьому майстри». О. Данилюк не виключає, що слова керівника Офісу Президента можуть бути продиктовані і бажанням зберегти рейтинг Зеленського: «Аматорські підходи, щоб зберегти обличчя, - навіщо вони? Що, ми мало життів втратили в таких іграх? Тому пояснення одне з двох: або рейтинг, або домовленості». Ексчиновник підсумував: «Ми все-таки активна нація. Якщо хтось думає, що можливо якісь плани або домовленості реалізувати за нашою спиною, таке не пройде. У разі чого люди вийдуть захищати свою державність». Текст: <https://fakty.ua/343729-esli-zelenskij-i-ko-nachnut-podkovernye-igry-s-putinym-kreml-ih-legko-pereigraet---aleksandr-danilyuk>

34. **Дмитро Козак обговорив Донбас у Берліні без України** [Електронний ресурс] // Україна молода. – 2020. – 14 трав. – Електрон. дані. Йдеться про те, що заступник глави адміністрації Президента Росії Дмитро Козак обговорив врегулювання конфлікту на Донбасі без присутності представників офіційного Києва у відомстві федерального канцлера Німеччини в Берліні. На думку представника Кремля, консультації дадуть додатковий імпульс для переговорів у «норманському форматі» та у тристоронній контактній групі у Мінську. Текст : <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/180/146207/>

35. **Добров В. Гордон взяв інтерв'ю у терориста Стрелкова: что пишут в сети** [Електронний ресурс] / Владимир Добров // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 18 мая. – Электрон. данные. Проінформовано, що відомий український журналіст Дмитро Гордон, слідом за інтерв'ю із прибічницею окупантів Наталією Поклонською, опублікував розмову з ватажком бойовиків «ДНР» Ігорем Стрелковим-Гіркіним. Зазначено, що ще до появи відео, інтерв'ю стало резонансним, оскільки Стрелков допомагав Росії захоплювати Крим, а також за наказом Кремля розв'язав війну на Сході України. Зокрема, навесні 2014 року за його керівництвом терористи захопили Слов'янськ. Наведено неоднозначні коментарі користувачів соцмереж. Указано на припущення окремих дописувачів про те, що розмова

Гордона зі Стрелковим допоможе з'ясувати важливі деталі про причетність Росії до війни на Донбасі та анексії Криму. Також в мережі цікавляться, чи буде реакція правоохоронців на це відео, згадуючи, що саме Гіркін з іншими бойовиками розстріляв бійців підрозділу СБУ «Альфа» поблизу Слов'янська в 2014 році. Текст: <https://fakty.ua/344130-gordon-vzyal-intervyu-u-terrorista-strelkova-chto-pishut-v-seti>

36. **Дубовик В. Генерал-посол** [Електронний ресурс] / Володимир Дубовик // Дзеркало тижня. – 2020. – 3 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про те, чого очікувати від номінації нового посла США в Україні. Зазначено, що 1 травня Білий дім оголосив, що генерал-лейтенант у відставці Кім Дейтон номінований на посаду Надзвичайного і Повноважного Посла Сполучених Штатів в Україні. Зазначено, що новий посол не стане слухняною іграшкою в руках Трампа або сумнівних осіб з його оточення. Імовірно, він виконуватиме розпорядження Білого дому, які лягатимуть у канву офіційного порядку денного американо-українських відносин, але не стане виходити за її рамки, тим більше на вказівку людей з особистого оточення Трампа.* Текст: https://dt.ua/international/general-posol-346531_.html

37. **Жаренов Я. «Угроза» второго срока и зависимость от рейтинга: главные итоги встречи Зеленского с журналистами** [Електронний ресурс] / Ярослав Жаренов // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 20 мая. – Электрон. данные. *Повідомлено, що 20 травня Президент України Володимир Зеленський провів довгоочікувану зустріч з журналістами. Висвітлено найцікавіші тези В. Зеленського. Автор статті зазначив, що з позитивного виділив би факт визнання Зеленським факту, що бойовики так званих «ДНР» і «ЛНР» керуються з Росії, а на Донбасі воюють російські військові і є техніка Збройних сил РФ. Указано, що «Президент намагався уникати таких заяв, ймовірно, щоб не втрачати контакту з Володимиром Путіним, але сьогодні ми ці слова почули».* Текст: <https://fakty.ua/344358-ugroza-vtorogo-sroka-i-zavisimost-ot-rejtinga-glavnye-itogi-vstrechi-zelenskogo-s-zhurnalistami>

38. **Жовніренко П. План «Б» — від слова «Будапешт»** [Електронний ресурс] / Павло Жовніренко // Дзеркало тижня. – 2020. – 4 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про стратегію досягнення стійкого миру з Росією. Зазначено, що в березневому інтерв'ю газеті «The Guardian» Володимир Зеленський висловив два наміри: змінити стратегію і формат переговорів з Росією в разі, якщо існуючі формати протягом року не дадуть результатів, і бути свідком того, як Україна й Росія у близькому майбутньому стануть партнерами. Наголошено, що Росія не може змінитися, але змінити її можна і потрібно — для її ж власного блага, як змінили Німеччину і Японію після 1945 року. Тільки позбавлена з допомогою цивілізованого світу "кочової матриці" Росія позбавить своїх сусідів постійної тривоги, трансформується в цивілізовану державу, а простір між Атлантичним і Тихим океанами нарешті стане територією миру та добросусідства.* Текст: https://dt.ua/international/plan-b-vid-slova-budapesht-346544_.html

39. **Заїка В. Кожен молодший командир має бути лідером** [Електронний ресурс] / Владислав Заїка // Голос України. – 2020. – 13 трав. (№ 79). – Електрон. дані. *Йдеться про збори з командирами відділень та головними сержантами взводів, які відбулися на Житомирщині у 95-ій окремій десантно-штурмовій бригаді Десантно-штурмових військ Збройних Сил України (ЗСУ). За програмою зборів проведено заняття з тактичної, спеціальної, вогневої, інженерної, повітрянодесантної підготовки, радіаційного, хімічного, біологічного захисту підрозділів, військової топографії, водіння бронетанкової та автомобільної техніки, а також подолання вогневої штурмової смуги перешкод.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/330737>

40. **Зеленський В. Я очікував війну. Я не очікував імпичмента Трампа или пандемии, — Зеленский в интервью NYT** [Електронний ресурс] / Владимир Зеленский ; подготовил Игорь Козлов // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 20 мая. – Электрон. данные. *Зазначено, що 20 травня*

Президент України Володимир Зеленський провів прес-конференцію, присвячену року свого перебування на посаді глави держави. У той же день американська газета «The New York Times» опублікувала статтю, написану Зеленським. У ній він стисло виклав свої думки щодо подій, які відбулися за вказаний період. Подано повний переклад статті, підготовлений «Фактами». Так, акцентуючи на викликах першого року діяльності, Президент наголосив: «Ще одним великим викликом для мого президентства стало те, що я успадкував: протягом шести років частина Донбасу на сході України окупована незаконними збройними формуваннями, підтримуваними Росією. Мільйони людей втратили свої будинки в цих боях, десятки тисяч отримали важкі поранення, близько 14 тисяч загинули. Коли я прийшов до влади, війна перебувала в патовому становищі, практично кожен день гинуло все більше і більше людей». Зеленський відзначив, що є те, що дає йому надію, незважаючи на всі кризи, те, що залишається незмінним: міжнародне співробітництво, яке було і продовжує бути рухом уперед. Він зазначив: «Неважливо скільки крутиться різних думок, чуток і теорій навколо телефонної розмови з моїм американським колегою, і незважаючи на те, що ця суперечлива ситуація призвела до процедури імпічменту містера Трампа, Україна залишається надійним партнером і другом Сполучених Штатів. Ми отримали військову допомогу, необхідну нам для забезпечення незалежності нашої країни. Нас підтримують як демократи, так і республіканці. а також прості люди на всій території Сполучених Штатів». Президент України продовжив: «Якщо говорити про війну на сході України, моя адміністрація розуміє, що дипломатія і діалог є єдиним вибором. Я відразу зробив своїм пріоритетом відновлення переговорів між лідерами Німеччини, Франції, України і Росії зі встановлення миру. Ми провели перезапуск діалогу з Росією, що дозволило повернути три кораблі і 24 українських моряків, захоплених роком раніше; здійснене часткове розведення сил на Донбасі; обмін ув'язненими дозволив 131 українцю повернутися додому. Але війна в Україні як і раніше загрожує безпеці і

стабільності в Європі, і нам потрібна подальша допомога наших союзників, щоб закінчити цю війну». Текст: <https://fakty.ua/344349-ya-ozhidal-voynu-ya-ne-ozhidal-impichmenta-trampa-ili-pandemii---zelenskij-v-intervyu-nyt>

41. **Казанський Д. Утримувати збиткові шахти окупованого Донбасу нікому** / Денис Казанський // Газета по-українськи. – 2020. – 30 квіт. (№ 18). – С. 21. *Йдеться про те, що бойовики перебудовують вугільну галузь на окупованих територіях Луганської та Донецької областей. Враховують досвід Російської Федерації. У Ростовській області шахти ліквідували ще на початку 2000-х. Зазначено, що в підконтрольному ЛНР Зоринську знищують єдину в містечку шахту "Никанор-Нова". Її першою відкрили в незалежній Україні.* Текст: https://gazeta.ua/articles/comments-newspaper/_utrimuvati-zbitkovi-shahti-okupovanogo-donbasu-nikomu/962882

42. **Київ готується до перемовин про повернення Криму** [Електронний ресурс] // Україна молода. – 2020. – 18 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що українська влада працює над поверненням усіх своїх окупованих територій і пропонуватиме міжнародному співтовариству окрему платформу для переговорів щодо Криму. Як інформує «Україна молода», про це заявив віце-прем'єр – міністр із питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Олексій Резніков. За його словами, «Україна повинна і буде, і робить це, обговорюючи з міжнародними партнерами. Для мене важливо, що на порядку денному президента і Донбас, і Крим в однаковому пріоритеті. І на саміті в Парижі в грудні 2019 року президент заявив, що Крим і Донбас – це Україна. Це важливо». Урядовець також зазначив, що постачання води в тимчасово окупований Крим Україна відновлювати не буде: "Ніхто нічого не збирається відновлювати. Є проста відповідь: після деокупації в наш Крим ми поставляємо нашу воду". Резніков наголосив, що зараз за ситуацію на півострові відповідає окупант – Росія. І згідно з Женевською конвенцією "вони (росіяни) зобов'язані забезпечити всі гуманітарні запити цивільного населення".* Текст : <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/180/146317/>

43. **Кирилл Х. Історик, правозахисник, професор Бількентського університету Хакан Кирилл: "Нинішня ситуація у Криму може мати ще трагічніші наслідки, ніж депортація 1944 року" /** Хакан Кирилл; бесіду вела Ольга Будник // Уряд. кур'єр. – 2020. – 20 трав. (№ 93). – С. 2. *Подано матеріали бесіди з кримськотатарським правозахисником, істориком і професором Бількентського університету (Туреччина) Хаканом Кирилл про депортацію кримських татар в 1944 році, що є одним з найжахливіших актів геноциду у ХХ столітті, та про ситуацію в окупованому Росією Криму на сучасному етапі. Науковець акцентував увагу на порушенні прав людини та переслідуванні кримських татар на півострові та наголосив на необхідності покарання режиму Путіна за вчинені ним злочини проти людяності.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/hakan-kirimli-ninishnya-situaciya-u-krimu-mozhe-ma/>

44. **Козловський І. Стратегія безпеки Польщі вбачає найбільшу загрозу від Росії** [Електронний ресурс] / Іван Козловський // Голос України. – 2020. – 14 трав. (№ 80). – Електрон. дані. *Йдеться про нову Стратегію національної безпеки Республіки Польща (СБРП), підписану Президентом Польщі Анджеєм Дудою. В документі окреслено комплексне бачення формування національної безпеки у всіх її вимірах з урахуванням членства країни в НАТО та ЄС. Серед зростаючої кількості загроз та викликів для безпеки різного характеру найсерйознішою в Стратегії відзначено "неоімперську політику влади Російської Федерації, що реалізовується також з використанням військової сили". Агресію проти Грузії, незаконну анексію Криму та дії на Сході України названо етапами, що "порушили базові принципи міжнародного права та основи системи європейської безпеки". Також в документі акцентовано увагу на діях Російської Федерації (РФ) гібридного характеру: різновекторні й комплексні дії із використанням невійськових засобів — кібератаки, дезінформаційні кампанії — "з метою дестабілізації структур західних держав і суспільств". Висловлено*

застереження, що, керуючись метою "відновлення своїх імперських позицій та сфер впливу", Росія і надалі продовжуватиме політику, спрямовану "на підірив існуючого міжнародного порядку, що базується на міжнародному праві". Небезпеку з боку РФ для усіх країн Центральної Європи і Балканського регіону розробники Стратегії вбачають також у домінуванні на їхніх енергетичних ринках поставок газу і нафти з Росії та побудові нових газопроводів (таких як "Північний потік-2"), які спрямовані на поглиблення залежності країн Центральноєвропейського регіону від енергоносіїв "зі сходу", що несе ризик використання поставок газу як інструменту політичного тиску. Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/330834>

45. **«Крим повернеться до України» – Зеленський у роковини депортації кримських татар** [Електронний ресурс] // Радіо Свобода : [укр. інформ. сайт]. – 2020. – 18 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що Президент України Володимир Зеленський вірить у деокупацію Криму і повернення на тимчасово окупований півострів вимушених переселенців. Про це йдеться в оприлюдненому 18 травня 2020 року зверненні глави держави в День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу. «Ми віримо, що обов'язково настане день, коли Крим повернеться до України. Кримські татари та українці повернуться до рідних домівок, зберуться за одним столом, щоб разом промовити: *Bizim ve siziñ azatlıǵıñız içün!* За вашу й нашу свободу!» – наголосив Президент України. Вказано, що у ніч із 17 на 18 травня 2020 року на будівлі Офісу Президента було розміщено світлову проекцію, що символізує солідарність українського та кримськотатарського народів.

Текст: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-zelenskyj-krym-rokovyny/30618179.html>

46. **Леванова М. "Останетесь без работы": боевики насильно заставляют местных жителей получать "паспорта ДНР"** [Электронный ресурс] / Маргарита Леванова // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 12 мая. – Электрон. данные. Як повідомив житель Донецька, який пише в соцмережах

під ніком Роман Мірою, бойовики все наполегливіше і жорсткіше змушують людей отримувати паспорти так званої «ДНР», а також знайшли спосіб ускладнити продаж житла тим, хто виїхав із окупованих територій. За його словами, щочетверга в педагогічних закладах працівники звітують, хто ще не став у чергу на отримання паспорта «ДНР». Також він розповів про «сюрприз», що чекає на переселенців, які не встигли продати житло на окупованій території. Текст: <https://fakty.ua/343440-ostanetes-bez-raboty-boeviki-nasilno-zastavlyayut-mestnyh-zhitelej-poluchat-pasporta-dnr>

47. **Лобовко В. Режим Путина хотят привлечь к ответственности за нарушение прав человека активистов и украинцев** [Электронный ресурс] / Валерий Лобовко // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 12 мая. – Электрон. данные. Повідомлено, що у Конгресі США запропонували ввести санкції проти представників режиму російського Президента В. Путіна, який своїми діями копіює «стиль правління» радянського диктатора Йосипа Сталіна. Зокрема, представлений на розгляд Конгресу США 11 травня проект резолюції закликає адміністрацію Дональда Трампа ввести обмеження проти російських чиновників, відповідальних за порушення прав людини, переслідування журналістів, опозиціонерів, представників громадянського суспільства і активістів у сфері релігійних свобод. Наведено коментарі авторів законопроекту. Так, конгресмен від демократів Еліот Енгель вважає, що «Володимир Путін є жорстоким авторитарним правителем, давно пригнічує громадянські свободи, включаючи свободу преси, слова політичної опозиції і демократії», а конгресмен Майкл Мак-Кол впевнений, що Путін найбільше боїться правди, тому перетворив верховенство права на репресії, змушує мовчати журналістів, загрожує політичним опонентам і «позбавляє волі цивільних активістів, українців, релігійні та етнічні меншини». Текст: <https://fakty.ua/343422-rezhim-putina-hotyat-privlech-k-otvetstvennosti-za-narushenie-prav-cheloveka-aktivistov-i-ukraincev>

48. **Лобовко В. Удар по фейкам из РФ: Зеленский продлил запрет на некоторые соцсети** [Электронный ресурс] / Валерий Лобовко // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 15 мая. – Электрон. данные. *За повідомленням Офісу Президента Володимир Зеленський підписав Указ про введення в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України (РНБО) про продовження санкцій стосовно деяких російських соцмереж. Згідно зі згаданим Указом № 184, серед низки інших персональних санкцій і обмежень передбачено продовження заборони в Україні російських соціальних мереж та інтернет-сервісів, у тому числі Mail.ru, «ВКонтакте», «Однокласники» та інших. Контроль за виконанням рішення РНБО покладено на секретаря РНБО; Указ набирає чинності з дня його опублікування. Нагадано, що пропозицію про продовження санкцій до російських соціальних мереж вніс в РНБО голова СБУ Іван Баканов. Пропозиція ґрунтується на висновках кіберспеціалістів про те, що введення санкцій призвело до зменшення утримі числа українських користувачів в цих соціальних мережах і відповідно скоротилася і цільова аудиторія, на яку намагаються впливати спецслужби РФ. Як зазначив І. Баканов, «... фейки в країнах сталої демократії прирівняні до зброї масового знищення. Проти України триває гібридна війна, і ми продовжуємо протистояти інформаційним атакам з боку РФ. Тому в продовженні санкцій є сенс: цим ми захистимо наших громадян від фейків і маніпуляцій, а відповідно, збережемо безпеку держави в цілому».* Текст: <https://fakty.ua/343784-udar-po-rasprostranatelyam-rossijskih-fejkov-zelenskij-prodlil-zapret-na-nekotorye-socseti-rf>

49. **Луговая Ю. «Быстро мы этого не сделаем»: Разумков высказался о возвращении Крыма и Донбасса** [Электронный ресурс] / Юлия Луговая // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 17 мая. – Электрон. данные. *Подано тези з інтерв'ю Голови Верховної Ради Дмитра Разумкова для «Радіо Свобода». Так, він вважає повернення анексованого Криму під контроль України «важким і нешвидким процесом», і що за останні роки процес повернення півострова «відійшов на другий план». Указано, що*

головними способами відновлення території України в її законних межах спікер назвав міжнародний тиск, економічні санкції, а також успішний економічний розвиток України. Однак навіть з урахуванням усіх складових швидко повернути ці території не вдасться. Д. Разумков наголосив: «Швидко ми цього не зробимо, але і залишати чи віддавати свої території - це теж неможливо». Текст: <https://fakty.ua/343968-bystro-my-etogo-ne-sdelaem-razumkov-vyskazalsya-o-vozvraschenii-kryma-i-donbassa>

50. **Луговая Ю. Десятки танков, БТР и грузовиков с патронами: Россия отправила на Донбасс новую партию оружия** [Электронный ресурс] / Юлия Луговая // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 19 мая. – Электрон. данные. *Йдеться про те, що Головне управління розвідки Міністерства оборони України констатувало посилення боєздатності з'єднань і частин так званих Армійських корпусів у Донецьку і Луганську. Нагадано, за оцінкою командувача операції Об'єднаних сил (ООС) Володимира Кравченка, українським військовослужбовцям на Донбасі протистоять більше двох тисяч кадрових російських офіцерів. Так, усередині травня з території Росії через непідконтрольні Україні ділянки державного кордону доставлено три вагони з боєприпасами, у т. ч. для озброєння заборонених калібрів, більше 10 танків, 8 БМП і близько 30 армійських вантажних автомобілів, завантажених боєприпасами для стрілецької зброї і гранатометів. Збільшення «постачання» російсько-терористичних військ на Донбасі в Москві намагаються виправдати «загрозою наступу» підрозділів Об'єднаних сил в кінці травня.* Текст: <https://fakty.ua/344227-desyatki-tankov-btr-i-gruzovikov-s-patronami-rossiya-otpravila-na-donbass-novuyu-partiyu-oruzhiya>

51. **Луговая Ю. Зеленский выдвинул Путину ультиматум по Донбассу: источник раскрыл детали** [Электронный ресурс] / Юлия Луговая // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 11 мая. – Электрон. данные. *Йдеться про матеріал видання «РБК-Україна» «Мінська реформа: як команда Зеленського перезавантажує переговори по Донбасу». Зокрема, зазначено, що рішення Києва посилити делегацію в мінській Тресторонній контактній*

групі (ТКГ) головами профільних комітетів Верховної Ради і заступниками міністрів покликане спонукати на відповідні кроки Російську Федерацію та ОБСЄ. Указано, що російська влада фактично опинилася перед вибором - якщо вона не зробить крок у відповідь, і не надішле до Мінська своїх представників рівня заступників міністрів або депутатів, як зробила Україна, тоді офіційний Київ зможе наполягати на тому, що саме РФ не прагне миру на Донбасі. Указано, що на Банковій не відмовляються від ідеї підключити до роботи підгруп в ТКГ переселенців з Донбасу, які, за задумом Офісу Президента, повинні будуть замінити бойовиків у ролі «представників ОРДЛО». Текст: <https://fakty.ua/343365-zelenskij-vydvynul-putinu-ultimatum-po-donbassu-istochnik-raskryl-detali>

52. **Луговая Ю. Путин бессилен, но оставляют Украину в покое не собирается: политолог озвучил прогноз** [Электронный ресурс] / Юлия Луговая // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 17 мая. – Электрон. данные. Наведено тези з інтерв'ю сайту «Обозреватель» політичного аналітика Дмитра Орешкіна. Він, зокрема, зазначив, що, незважаючи на регулярні загрози Україні з боку Володимира Путіна, на організацію широкомасштабного вторгнення в нашу країну у нього немає ресурсів, тому він і зосередився на підтримці напруженості, і продовжує ідеологічне «пресування» частини населення. Аналітик зауважив, що якщо Путін спробує зробити агресивні кроки, то в Україну буде поставлено летальну зброю, до нас прийдуть добровольці, та й наш народ «може постояти за себе». До того ж навіть з урахуванням ідеологічної обробки росіян вони в змозі зрозуміти, що війна з українцями буде «братовбивчою війною», а значить, самогубством для Путіна. На думку Орешкіна, сьогодні Україні треба виходити з того, що у Путіна немає ресурсів навіть для того, щоб економічно задушити Україну - нафта подешевшала, а механізм тиску з допомогою «газового вентиля» себе вичерпав. Текст: <https://fakty.ua/343972-putin-bessilen-no-ostavlyat-ukrainu-v-pokoe-ne-sobiraetsya-politolog-ozvuchil-prognoz>

53. **МЗС закликало світ відреагувати на «масові й системні репресії» на окупованих Росією українських територіях** [Електронний ресурс] // Радіо Свобода : [укр. інформ. сайт]. – 2020. – 17 трав. – Електрон. дані. *Вказано, що Міністерство закордонних справ (МЗС) України до Дня пам'яті жертв політичних репресій 17 травня 2020 року закликала міжнародну спільноту звернути увагу на сучасні репресії, які здійснює Росія шостий рік поспіль на окупованих нею українських територіях. «У Криму вже шостий рік поспіль масово порушуються права людини, української та кримськотатарської національної спільноти. Убивства, викрадення активістів, сфабриковані судові процеси, незаконні ув'язнення, безпідставні арешти та обшуки, залякування. На даний час понад сто українських громадян утримуються за політичними мотивами в Росії та окупованому Криму, більшість з них є кримськими татарами. Ще жахливішою є ситуація в окупованих районах Донбасу. Розстріли й убивства українських військовополонених та місцевих патріотів, викрадення людей, катування й приниження стали тут повсякденним явищем», – йдеться у заяві зовнішньополітичного відомства.*

Текст:

<https://www.radiosvoboda.org/a/news-mzs-zayava-politrepresiyi-rosiya/30616697.html>

54. **Міністри закордонних справ шести країн засудили агресивну Росію** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2020. – 19 трав. (№ 81). – Електрон. дані. *Йдеться про заяву з нагоди Дня пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу Президента України Володимира Зеленського, який запевнив, що територіальна цілісність України буде відновлена. Глава держави зазначив, що "обов'язково настане день, коли Крим повернеться до України", а "кримські татари та українці повернуться до рідних домівок". В свою чергу міністри закордонних справ України, Естонії, Грузії, Латвії, Литви та Польщі до роковин депортації кримськотатарського народу виступили зі спільною заявою, в якій наголосили, що "трагедія кримськотатарського народу повторилася у 2014*

році, коли Російська Федерація (РФ) захопила і незаконно спробувала анексувати Крим, який є невід'ємною частиною України". Міністри засудили "агресивну політику РФ щодо України та нові репресії проти кримськотатарського народу", та заявили про підтримку непорушності суверенітету, територіальної цілісності в міжнародно визнаних кордонах і політичної незалежності України. В заяві відзначено, які б спроби не робила Росія для легітимізації окупації півострова, факт залишається беззаперечним: Крим — це Україна.

Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/330931>

55. **Мозговой И. "Преступление, барыжничество, слабоумие?"** : в **сети бурно обсуждают уничтожение Украиной миллионов мин** [Электронный ресурс] / Иван Мозговой // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 16 мая. – Электрон. данные. Як повідомив 13 травня заступник міністра оборони України з питань європейської інтеграції Анатолій Петренко під час онлайн-засідання Форуму співпраці з безпеки ОБСЄ, Україна знищила понад три мільйони заборонених протипіхотних мін у контексті виконання зобов'язань Оттавської конвенції. Відомий журналіст Юрій Бутусов зазначив, що ці міни необхідні Україні для відбиття військової агресії на Донбасі. «Злочин, баригування, слабоумство? Україна сьогодні відзвітувала про знищення трьох мільйонів протипіхотних мін - тих самих, які Росія встановлює на Донбасі, і які необхідні для оборони країни на випадок вторгнення», - прокоментував він у Facebook. Текст: <https://fakty.ua/343919-prestuplenie-baryzhnichestvo-slaboumie-v-seti-burno-obsuzhdayut-unichtozhenie-ukrainoj-millionov-min>

56. **Найважливіше — припинити вогонь** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2020. – 14 трав. (№ 80). – Електрон. дані. Йдеться про телефонну розмову керівника Офісу Президента України Андрія Єрмака з політичними радниками лідерів держав - учасниць Нормандського формату. Сторони приділили окрему увагу питанням безпеки, досягнення режиму сталого і всеосяжного припинення вогню та доступу Спеціальної

моніторингової місії (СММ) ОБСЄ на не підконтрольні Україні території Донбасу. Також обговорено підготовку до майбутньої відеоконференції Тристоронньої контактної групи (ТКГ), де Україна матиме суттєво розширене представництво, включно з віце-прем'єр-міністром - міністром з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Олексієм Резніковим, заступниками міністрів та народними депутатами - головами профільних комітетів Верховної Ради України (ВР України). Текст: <http://www.golos.com.ua/article/330830>

57. **Оновлена делегація України взяла участь у засіданні ТКГ** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2020. – 15 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що Тристороння контактна група (ТКГ) провела чергове засідання у режимі відеоконференції. Україну на засіданні представляла оновлена делегація, сформована указом Президента Володимира Зеленського. Про це повідомляє Офіційне інтернет-представництво Президента України. Як зазначається, перше, на чому наголосила Україна, це важливість виконання домовленостей лідерів "Нормандської четвірки", досягнутих під час саміту в Парижі. Особливо наголошувалося на необхідності виконання безпекових вимог, зокрема щодо дотримання сталого режиму тиші. У зв'язку з цим українська сторона ініціювала проведення позачергового засідання профільної групи, оскільки безпекові питання є одними з ключових. Вказано, що під час роботи політичної групи українська сторона наголосила, що вибори на тимчасово окупованих територіях Донбасу можуть відбутися відповідно до Конституції та законодавства України та на основі Копенгагенських критеріїв ОБСЄ, зокрема в частині стабільності установ, які гарантують демократію, верховенство права, дотримання прав людини та захист прав меншин, виключно після отримання Україною контролю над кордоном. Водночас українська сторона вкотре виключила можливість закріплення особливого статусу ОРДЛО в Конституції України. Текст: <https://yur->

gazeta.com/golovna/onovlena-delegaciya-ukrayini-vzyala-uchast-u-zasidanni-tkg.html

58. **Охрименко О. Еще одно военное преступление: оккупанты начинают "призывную кампанию" в Крыму** [Электронный ресурс] / Ольга Охрименко // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 16 мая. – Электрон. данные. *Повідомлено, що в окупованому Криму Росія почала призовну кампанію. В армію країни-агресора мають призвати 3300 кримчан, а служити їх відправлять за межі анексованого півострова - в Південний округ (Ростов-на-Дону) та інші військові округи. Зазначено, що українські органи прокуратури і представництво Президента нагадали, що призов жителів захопленого півострова в армію країни-окупанта є системним військовим злочином. Прокуратура АРК готова проконсультувати кримчан, які отримали повістки для проходження служби в російській армії. Нагадано, що Росія не тільки призиває в свою армію кримчан, але і виносить вирок юнакам-ухильникам. Так, за результатами кожної призовної кампанії засуджують приблизно по 20 - 30 молодих жителів окупованого півострова.* Текст: <https://fakty.ua/343917-ecshe-odno-voennoe-prestuplenie-okkupanty-nachinayut-prizyvnuyu-kampaniyu-v-krymu>

59. **Охрименко О. Под Офисом президента подожгли шины и устроили потасовки с полицией (видео)** [Электронный ресурс] / Ольга Охрименко // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 12 мая. – Электрон. данные. *Йдеться про акцію протесту – спалювання шини – під вікнами Офісу Президента, яку влаштувала волонтер і колишній парамедик «Госпітальєрів» Ярина Чорногуз. Вона наголосила, що «вогняну акцію» влаштувала на знак попередження Президенту про неприпустимість здачі українських інтересів. Волонтерка, зокрема, записала відео, де зазначила: «Мене та ветерана 10-ої ОГШБ [окремої гірничо-штурмової бригади] Петра Стефурака притисли працівники нацполіції до стінки за підпал велосипедної шини як попередження Зеленському про другу революцію Гідності, якщо продовжуватиме відступ армії». Зазначено, що Чорногуз*

поскаржилася, що поліція застосувала силу по відношенню до неї і до побратима-ветерана. Текст: <https://fakty.ua/343493-pod-ofisom-prezidenta-podozhgli-shiny-video>

60. **Охрименко О. Россияне готовят подлую провокацию на Донбассе: в сети раскрыли сценарий** [Электронный ресурс] / Ольга Охрименко // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 12 мая. – Электрон. данные. *Йдеться про те, що на Донбасі в пунктах пропуску через лінію розмежування очікуються провокації. Спеціально зведені люди під виглядом обуреного населення пікетуватимуть пункти пропуску, вимагаючи відкрити вільний прохід-проїзд на підконтрольну Україні територію, тобто будуть діяти за сценарієм, раніше запропонованим Європою та ООН. Про підготовку провокацій попередив журналіст Леонід Матюхін, колишній спікер прес-центру АТО і кореспондент АрміяInform. Згідно з даними журналіста, протести будуть приурочені до чергової зустрічі учасників Мінських переговорів. Мета провокації - очорнити Україну в очах західних партнерів та змусити піти на поступки в ході переговорів. Журналіст зазначив, що на місці будуть присутні знімальні групи російських телеканалів, а кадри будуть використані в кремлівській пропаганді.* Текст: <https://fakty.ua/343511-rossiyane-gotovyat-podluyu-provokaciyu-na-donbasse-v-seti-raskryli-scenarij>

61. **Охрименко О. У Зеленского назвали условие для подачи воды в Крым** [Электронный ресурс] / Ольга Охрименко // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 18 мая. – Электрон. данные. *За повідомленням віце-прем'єр - міністра з реінтеграції окупованих територій Олексія Резнікова, Україна не забуває про проблеми окупованого Криму, зокрема, пов'язані з нестачею прісної води, але про відновлення подачі води на півострів мова поки не йде і це питання не обговорюється. Нагадано, що Крим, страждає від нестачі води, і одне з найбільших водосховищ практично пересохло. За словами віце-прем'єра, водопостачання Криму з материкової України можливо тільки після деокупації. Як пояснив О. Резніков в інтерв'ю «Інтерфакс-Україна», «...ніхто*

нічого не збирається відновлювати. Є проста відповідь: після деокупації в наш Крим ми поставляємо нашу воду». Віце-прем'єр нагадав Росії, що за Женевською конвенцією саме окупант зобов'язаний виконувати гуманітарні потреби цивільного населення. Україна зі свого боку готова обговорювати питання Криму, в тому числі і на міжнародному рівні. Представник уряду підсумував: «Україна повинна і буде, і робить це, обговорюючи з міжнародними партнерами ... І Донбас, і Крим в однаковому пріоритеті».

Текст: <https://fakty.ua/344128-u-zelenskogo-nazvali-uslovie-dlya-podachi-vody-v-krym>

62. **Пак С. За доблесть и верность: футболиста Зозулю наградили медалью Объединенных сил** [Электронный ресурс] / Степан Пак // Fakty.ua : [веб-сайт]. – 2020. – 12 мая. – Электрон. данные. Проінформовано про нагородження медаллю «Операція Об'єднаних сил. За доблесть і вірність» футболіста іспанського «Альбасете» і экс-форварда збірної України Романа Зозулі. Наказ про нагородження підписаний командувачем Об'єднаними силами генерал-лейтенантом Володимиром Кравченком. Відзначено, що экс-футболіст «Динамо» і «Дніпра» не перший рік допомагає українській армії. Зокрема, нещодавно волонтерська організація «Народна армія», в якій Роман Зозуля є одним із лідерів, передала Збройним силам України захисні засоби від коронавірусу і тести. Текст: <https://fakty.ua/343447-za-doblest-i-vernost-futbolista-zozulyu-nagradili-medalyu-obedinennyh-sil-foto>

63. **Попова Т. Російський вплив на Україну та інші країни. 5 категорій впливу** [Електронний ресурс] / Тетяна Попова // Радіо Свобода : [укр. інформ. сайт]. – 2020. – 15 трав. – Електрон. дані. Розглянуто градацію російського впливу за рівнем загроз для державності. За словами члена Ради з питань свободи слова та захисту журналістів, експерта зі стратегічних комунікацій ГО «Інформаційна безпека» Тетяни Попової, найвища загроза - перші особи держави і спецслужб контролюються Росією, вільно транслюють російські канали, системоутворюючий бізнес належить/ контролюється російськими компаніями; сильний релігійний вплив через

Російську православну церкву (РПЦ); розміщення російських військових на території незалежної держави. Наступною загрозою, на думку Т. Попової, є сильний відкритий вплив: коли перші особи в країні і спецслужбах вже не мають російських паспортів або прямих родинних зв'язків, але тим не менш через корупцію, бізнес, меседжі до медіа, вступ проросійських партій у правлячу коаліцію, Росія на них впливає. Також серйозною загрозою є сильний гібридний вплив: перші особи держави і спецслужб мають прозахідне або навіть антиросійське спрямування, довіра до російських ЗМІ низька в цілому по країні (до 5 %), але може мати більший відсоток в окремих регіонах (де є мовлення з Росії або російських анклавів); проросійські партії присутні в парламенті, іноді частково/ситуативно у правлячій коаліції. Не меншою загрозою, як зазначає експерт, є ослаблений гібридний вплив: перші особи держави і спецслужб мають прозахідне або навіть антиросійське спрямування, проросійські партії присутні в парламенті, але не в правлячій коаліції. Вагомою загрозою є «культурно-політичний» вплив: перші особи держави і спецслужб мають явно прозахідне та антиросійське спрямування, але залишаються можливими окремі операції впливу по болючих проблемах у суспільстві через соцмережі, лідерів думки, куплених політиків, піар-агентства або ЗМІ («жовті жилети» у Франції, антимігрантські виступи в Німеччині, антиіспанські виступи в Каталонії, антиукраїнський референдум в Нідерландах) тощо. Текст: <https://www.radiosvoboda.org/a/30614694.html>

64. "Послаблення українських ЗМІ відбувається на фоні зусиль із підтримки медіа в РФ" // Уряд. кур'єр. – 2020. – 19 трав. (№ 92). – С. 2. Подано друге звернення Української Асоціації Медіа Бізнесу, Національної Спільноти Журналістів України та Асоціації Незалежних Регіональних Видавців України щодо невідкладних заходів для підтримки інформаційної безпеки населення України в умовах карантину. Зазначено, що "зупинка усіх видів бізнесу в умовах карантину створила загрозливу ситуацію для забезпечення громадян України якісною інформацією", а послаблення українських засобів

масової інформації (ЗМІ) становить значну загрозу для інформаційної безпеки України та "відбувається на фоні активізації зусиль на підтримку своїх медіа у сусідній із Україною країні-агресорці – Російській Федерації". Представники ЗМІ просять уряд України, Верховну Раду України (ВР України) та Президента України підтримати першочергові заходи із забезпечення доступу населення України до професійних медіа як до соціально важливого ресурсу. Зокрема, автори звернення пропонують: внести пресу до переліку товарів, доступ до яких має бути забезпечений через працюючі мережі продуктових магазинів та супермаркетів; внести точки роздрібного продажу преси до переліку об'єктів інфраструктури, які мають працювати та забезпечувати інформаційну безпеку в Україні; Відкрити можливість безперервного перевезення преси від друкарень до точок роздрібного продажу для компаній, які спеціалізуються на пресовій логістиці тощо. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/poslablennya-ukrayinskih-zmi-vidbuvayetsya-na-foni/>

65. **Пригода М. Мінські викрутаси** / М. Пригода [Електронний ресурс] // Львів. Пошта. – 2020. – 8 трав. (№ 37). – Електрон. дані. *Йдеться про те, що глава держави Володимир Зеленський 5 травня 2020 року своїм указом оновив склад української делегації у тристоронній контактній групі (ТКГ). Її формальним керівником залишився екс-президент України Леонід Кучма. Розглянуто, наскільки виправданим є таке рішення української влади, адже в інформпросторі вже з'явилося багато заяв від експертів і політиків про те, що підвищення рівня української делегації – це гра на користь Путіна. З підвищенням рівня представництва може зростати і рівень зобов'язань, які на себе братимуть під час перемовин у мінському форматі офіційні представники нашої влади. І це може допомогти Кремлю здійснювати ще жорсткіший тиск на українську владу щодо політичних поступок з нашого боку.* Текст : <http://www.lvivpost.net/ukraine/n/46135>

66. **Потураєв М. «У Москві друзів у нас немає. Треба вести складну гру»** / Микита Потураєв ; спілкувалася Назарій Вальчук, Ірина

Патлатюк // Газета по-українськи. – 2020. – 30 квіт. (№ 18). – С. 8. *Наведено інтерв'ю з народним депутатом України, політичним ідеологом партії «Слуга народу» Микитою Потураєвим, який був політичним радником команди Володимира Зеленського під час передвиборчої кампанії, про справи Тетяни Чорновол та допити Володимира В'ятровича, скандал з Андрієм Єрмаком та ідеї стосовно деокупації Донбасу. За словами М. Потураєва, "Мінськ" є базовим документом, який дістався від попередньої влади, відмовитися від нього — небезпечно, оскільки на ньому зав'язані санкції, міжнародна підтримка. Але це не означає, що Мінські угоди безальтернативні. Треба використовувати всі можливості.* Текст: https://gazeta.ua/articles/politics-newspaper/_u-moskvi-druziv-u-nas-nemaye-treba-vesti-skladnu-gru/962879

67. **Росія: вирок кримськотатарському журналісту не переглядатимуть** [Електронний ресурс] // Голос України. – 2020. – 15 трав. (№ 81). – Електрон. дані. *Йдеться про відхилення воєнним апеляційним судом міста Власиха Московської області апеляційної скарги на попереднє рішення суду адвокатів незаконно утримуваного в Росії громадянина України, кримськотатарського журналіста Нарімана Мемедемінова, якого в жовтні 2019 року засуджено до двох з половиною років ув'язнення в колонії-поселенні. В заявленому протесті Міністерства закордонних справ (МЗС) України зазначено, що "подібні дії є красномовним свідченням небажання РФ припинити ганебну практику репресій проти кримськотатарського народу", особливо проти тих, "хто намагається доносити об'єктивну інформацію про стан справ на окупованій території". МЗС вимагає негайно звільнити Мемедемінова та інших громадян України, яких утримують у Росії, та закликає міжнародну спільноту посилити політико-дипломатичний та санкційний тиск на РФ "з метою припинення Росією порушень прав людини в тимчасово окупованому Криму, звільнення усіх незаконно утримуваних громадян України в РФ і на тимчасово окупованих територіях України,*

відновлення територіальної цілісності України у міжнародно визнаних кордонах". Текст: <http://www.golos.com.ua/article/330857>

68. **Росіяни в ТКГ називають своїх "підопічних" просто "Донецьк" і "Луганськ" – Резніков** [Електронний ресурс] // Укр. правда. – 2020. – 18 трав. – Електрон. дані. *Зазначено, що перший заступник голови делегації України в Тресторонній контактній групі (ТКГ), віце-прем'єр Олексій Резніков наголосив, що представники окремих районів Донецької та Луганської областей не є суб'єктами переговорів, що підтверджує своїм ставленням до них і Росія. Резніков повідомив, що під час розмов з представниками Російської Федерації на переговорах у кулуарах неодноразово чув від них вислів "наші підопічні". За його словами, росіяни в ТКГ "ставляться до представників ОРДЛО як до своїх підопічних, причому зі зневагою: хто господар і начальник, а хто підлеглий – там очевидно".* Текст: <https://www.pravda.com.ua/news/2020/05/18/7252043/>

69. **Семена М. Крок до припинення свавілля** [Електронний ресурс] / Микола Семена // День. – 2020. – 7 трав. (№ 84). – Електрон. дані. *Йдеться про те, що Верховна Рада України ухвалила законопроект «Про приєднання України до Другого протоколу до Гаазької конвенції про захист культурних цінностей у разі збройного конфлікту 1954 року», поданий Президентом України Володимиром Зеленським ще минулого року. За це рішення під час позачергового засідання Ради проголосував 321 народний депутат. Зазначено, що цей Закон має дуже велике значення для України саме сьогодні, бо, як йдеться в пояснювальній записці до законопроекту, з дня його прийняття Україна зможе звертатися до ЮНЕСКО з проханнями про надання технічної допомоги та отримати додаткові інструменти з охорони культурних цінностей на тимчасово окупованих територіях. Це значно посилює захист культурних цінностей України в Криму та на Донбасі.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/krok-do-prypynennya-svavillya>

70. **Семена М. «Слід захищати і цінувати ту свободу, яку ми маємо»** [Електронний ресурс] / Микола Семена; спілкувалася Ольга Харченко // День. – 2020. – 15 трав. (№ 89/98). – Електрон. дані. *Подано матеріали розмови з журналістом, експертом із абсолютно всіх сфер життя Кримського півострова, автором публіцистичної книги «Кримський репортаж», що фактично є зібранням доказів окупації, талановитим фотографом у день святкування його 70-річного ювілею Миколою Семеною. Основна тема бесіди – проблеми Криму та материкової України після початку збройної російської агресії у 2014 році.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/media/slidy-zahyshchaty-i-cinuvaty-tu-svobodu-yakui-my-mayemo>

71. **Силіна Т. Тресторонній "Квартет"** [Електронний ресурс] / Тетяна Силіна // Дзеркало тижня. – 2020. – 7 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про те, навіщо Президент України Володимир Зеленський «посилив» «мінську команду» і до чого це призведе. Зазначено, що 5 травня Президент Зеленський своїм Указом № 167/2020 створив делегацію України для участі в ТКГ і затвердив її персональний склад. Як і раніше, очолюватиме українську делегацію Леонід Кучма, Президент України в 1994 – 2005 роках, що, як зазначено на сайті глави держави, "забезпечує спадкоємність і непорушність українських позицій". Попри наполегливі чутки про втому Леоніда Даниловича від "Мінська" і його бажання завершити свою кар'єру на цій невдячній ниві, він, очевидно, дав себе вмовити поки що залишитися – бодай формально. Оскільки Кучма пропустив усі останні засідання ТКГ, можна припустити, що призначений його першим заступником віцепрем'єр-міністр – міністр із питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Олексій Резніков, який отримав такі самі, як і в голови делегації, повноваження, й далі «рулитиме» процесом на мінському напрямі разом із керівником Офісу Президента України Андрієм Єрмаком.* Текст: https://dt.ua/internal/trehstoronniy-kvartet-346984_.html

72. **Соколовська М. Злочин, який не можна забути** [Електронний ресурс] / Маргарита Соколовська // Голос України. – 2020. – 14 трав. (№ 80). – Електрон. дані. *Йдеться про 76-ту річницю депортації кримськотатарського народу. Наведено свідчення документів, оприлюднених, зокрема, у збірці "Крим в умовах суспільно-політичних трансформацій (1940—2015)", і спогади свідків трагедії. Також зазначено, що в окупованому Криму триває акція "Я пам'ятаю", в межах якої молодих кримських татар, які мешкають на півострові, закликають публікувати на своїй сторінці у Фейсбуці фото рідної людини, депортованої з Криму в 1944 році.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/330823>

73. **Стець Ю. «Крим маємо забрати» – українські дипломати відповіли Шредеру** [Електронний ресурс] / Юлія Стець, Олександра Шевченко // Радіо Свобода : [укр. інформ. сайт]. – 2020. – 10 трав. – Електрон. дані. *Вказано, що своїми міркуваннями стосовно міжнародних санкцій проти Росії та окупованого Криму колишній канцлер ФРН поділився з берлінською газетою «Tagesspiegel». Зазначено, що 3 травня 2020 року видання опублікувало інтерв'ю з Герхардом Шредером під заголовком «Безглузді російські санкції мають піти». Журналісти запитали політика, які зобов'язання має Німеччина перед Росією за розв'язання Другої світової війни? Ексканцлер відповів, що варто цінувати довіру Росії і відмовитися від санкцій, назвав їх безглуздими і нездатними повернути Крим Україні. На думку ексміністра закордонних справ України та колишнього посла України в Німеччині Павла Клімкіна, Гергард Шредер уособлює російський лобізм, і це єдиний випадок у Європі, коли колишній керівник впливової країни ЄС повністю працює на Росію. На заяву Гергарда Шредера відреагував посол України в Німеччині Андрій Мельник, який назвав його слова «безсоромними» та запропонував ексканцлеру Німеччини укласти парі, що Крим повернеться в Україну ще за життя 76-річного Гергарда Шредера.* Текст: <https://www.radiosvoboda.org/a/ukrainski-dyplomaty-vidpovily-schrederu/30604036.html>

74. **Україна в ОБСЄ закликала Москву допустити міжнародних спостерігачів на окуповані Крим та Донбас** [Електронний ресурс] // Радіо Свобода : [укр. інформ. сайт]. – 2020. – 14 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що Україна занепокоєна приховуванням Росією ситуації щодо епідемії коронавірусу на окупованих нею територіях Криму та Донбасу і закликає Кремль допустити туди спостерігачів від міжнародних організацій та гуманітарні місії. Про це заявив Постійний представник України при міжнародних організаціях у Відні Євгеній Цимбалюк під час онлайн-засідання Постійної ради ОБСЄ 14 травня 2020 року. «Російська окупаційна влада обмежує доступ міжнародних організацій та гуманітарних місій до цих територій. Таким чином, вона позбавляє населення критичної допомоги та не дозволяє українському уряду та міжнародній спільноті перевірити інформацію, надану правозахисними організаціями щодо недостатнього загального медичного забезпечення та низького рівня охоплення населення діагностикою коронавірусу на тимчасово окупованих територіях Криму та Донбасу», – заявив Цимбалюк. Текст: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-obse-sposterigachiv-na-donbas/30612681.html>

75. **Халанчук В. Експертний фронт "громадянської війни" в Україні** [Електронний ресурс] / Вікторія Халанчук // Дзеркало тижня. – 2020. – 8 трав. – Електрон. дані. Йдеться про те, чому західні наукові інституції досі називають війну проти України громадянським конфліктом, та як на це відповідати. За словами міністра закордонних справ України Дмитра Кулеби, захист правди і протидія дезінформації є стратегічним пріоритетом зовнішньої політики України. Зауважено, що науковець або просто зацікавлена особа, що хоче отримати інформацію про збройні конфлікти, високо оцінить Програму даних про конфлікти, яку готують дослідники департаменту вивчення миру та конфліктів Університету Уппсала (Uppsala Conflict Data Program, UCDP), що у Швеції. Інтерактивна карта у зручній формі відображає випадки насильства в усьому світі та подає інформацію щодо кожного з них. Проте UCDP не пропонує власної

кваліфікації й застосовує лише один термін – «збройний конфлікт». Утім, після вивчення представленої в базі даних інформації про Україну можна зробити висновок, що в Україні – громадянська війна. Текст: https://dt.ua/internal/ekspertniy-front-gromadyanskoyi-viyni-v-ukrayini-347107_.html

76. **Шевчук Ю.** Навіть у часи глобальної пандемії всі мають пам'ятати, що значна частина території України залишається окупованою Росією [Електронний ресурс] / Юліана Шевчук // Голос України. – 2020. – 13 трав. (№ 79). – Електрон. дані. Йдеться про пропозицію народного депутата України, секретаря Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин, члена депутатської фракції "Голос" Рустема Умєрова прийняти звернення до світової спільноти — ООН, Європейського парламенту, парламентських асамблей Ради Європи, ОБСЄ, НАТО, Організації чорноморського економічного співробітництва, урядів та парламентів держав світу - щодо геноциду кримських татар у 1944 році та порушення прав людини в Криму сьогодні. Парламентарій пропонує у Зверненні ВР України закликати міжнародних партнерів визнати депортацію з Криму кримських татар у 1944 році геноцидом кримськотатарського народу та змусити Росію як державу-окупанта дотримуватися норм міжнародного гуманітарного права й припинити порушення прав людини в Криму, зокрема прав кримських татар як представників корінного народу України. Рустем Умєров вважає за необхідне вимагати від Росії повного та безперешкодного доступу до тимчасово окупованої території Криму для міжнародних моніторингових місій, а також закликає міжнародну спільноту посилити тиск на Росію, державу-агресора, використовуючи всі можливі санкційні, політико-дипломатичні та економічні механізми до відновлення державного

суверенітету України над Кримом та прилеглими водами Чорного і Азовського морів. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/330781>

77. **Шевчук Ю. Підписання закону про банківську діяльність розблоковано** [Електронний ресурс] / Юліана Шевчук // Голос України. – 2020. – 20 трав. (№ 82). – Електрон. дані. *Йдеться про ранкове засідання Верховної Ради України (ВР України) 19 травня 2020 року. Народні депутати ухвалили низку законопроектів, серед яких законопроект № 2521 про внесення змін до Закону України "Про систему іномовлення України" (щодо програмної політики та території розповсюдження), схвалений у другому читанні та в цілому з техніко-юридичними правками. Як повідомив голова Комітету ВР України з питань гуманітарної та інформаційної політики Олександр Ткаченко, Міністерство культури підготувало новий проект мовлення для тимчасово окупованих території Криму та Донбасу — на каналі "Дім". Олександр Ткаченко наголосив, що "головне зараз — виграти інформаційну війну" та "битву за уми і серця українських громадян, які в т. ч. живуть на тимчасово окупованих територіях".* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/331013>

78. **Шість країн засудили репресії проти кримських татар** [Електронний ресурс] // Укр. правда. – 2020. – 18 трав. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що міністри закордонних справ України, Естонії, Грузії, Латвії, Литви та Польщі оприлюднили спільну заяву до 76-их роковин депортації кримськотатарського народу, у якій засудили тодішні і сучасні репресії проти кримських татар. У заяві зазначено, що внаслідок злочинної депортації радянською владою кримськотатарського народу з території його історичного проживання - Криму - у віддалені райони Узбекистану, Казахстану та Росії, померла майже половина усіх депортованих. Наголошено, що трагедія кримськотатарського народу повторилася у 2014 році після окупації Криму Російською Федерацією. Зазначено, що міністри закордонних справ вшановують пам'ять жертв депортації, висловлюють підтримку кримськотатарському народу у його боротьбі за свої права та*

засуджують агресивну політику РФ щодо України та нові репресії проти кримськотатарського народу.

Текст:

<https://www.pravda.com.ua/news/2020/05/18/7252033/>

79. **Юрченко О. «Крим із проблеми перетворився на загрозу».** **Андрій Клименко – про те, як працюють санкції проти Росії** [Електронний ресурс] / Олена Юрченко // Радіо Свобода : [укр. інформ. сайт]. – 2020. – 13 трав. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що моніторингова група «Інституту Чорноморських стратегічних досліджень», «Майдану закордонних справ» і редакції інтернет-видання «BlackSeaNews» оприлюднила дослідження «Як діють кримські санкції» (українською й англійською мовами). Один із авторів дослідження, головний редактор українського інформаційного агентства Black Sea News Андрій Клименко в інтерв'ю Крим.Реалії розповів про те, яких збитків зазнає Росія після анексії Криму, як постраждали сектори російської економіки і якими мають бути наступні кроки України та світової спільноти для посилення санкцій. Зазначено, що Крим наповнений російським озброєнням і становить загрозу не тільки для материкової частини України, а й для інших країн. Автори дослідження звертають увагу на необхідність випередження «фактичної окупації» Росією Чорного й Азовського морів, на можливих воєнних операціях із боку півострова в Херсонській області з метою захоплення Північнокримського каналу і можливих діях Росії в напрямку морського узбережжя в Одеській, Миколаївській і Херсонській областях.* Текст:

<https://www.radiosvoboda.org/a/andrii-kllymenko-pro-te-yak-pratsiuiut-sanktsii-proty-rosii/30607788.html>

**Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

**Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко
21 травня 2020 р.**